

σει τα φαινόμενα στα συμφραζόμενά τους και δίνει βάσιμες ελπίδες για μελλοντικές παραστάσεις ρωμαϊκού δράματος στα ρωμαϊκά θέατρα της Ελλάδας. Είναι πιο δύσκολο να σηματοποιήσει κανείς μια σωστή εικόνα του ρωμαϊκού θεάτρου παρά του ελληνικού γιατί: α) απλώνεται σε μια πολύ μεγαλύτερη χρονική περίοδο και β) γιατί έχει πολύπλευρο και ετερογενή χαρακτήρα. Ωστόσο δεν πρέπει να λησμονούμε ότι ο πολίτης της αρχαίας Ρώμης πήγαινε δέκα φορές συχνότερα στο θέατρο απ' ό,τι ο αντίστοιχος πολίτης της αρχαίας Αθήνας. Το όλο εγχείρημα του ΜΙΕΤ αποτελεί πράξη πολλαπλώς επαινετή που μας εφοδιάζει με ένα έργο αναφοράς, κι ως πρόκειται για μια κάπως «προσωπική» εξιστόρηση των πραγμάτων. Ο ιστορικός εδώ δεν κρύβεται πίσω από την αφήγηση· είναι επί σκηνής.

ΒΑΛΤΕΡ ΠΟΥΧΝΕΡ

ΑΝΤΡΕΑ ΚΑΜΙΛΕΡΙ

Λουίτζι Πιραντέλο, Μετάφραση Γιώργος Κασαπίδης, Αθήνα, Μεταίχμιο 2004, σ. 268. ISBN 960-375-555-9.

Η πιραντελική βιβλιογραφία στα ελληνικά δεν είναι και τεράστια, κι έτσι κάθε νέο δημοσίευμα που μεταφράζεται έχει τη σημασία του. Πρόκειται για τη μονογραφία *Biografia del figlio cambiato*, Rizzoli 2000 του πεζογράφου και συγγραφέα αστυνομικών μυθιστορημάτων, σεναριογράφου και σκηνοθέτη Andrea Camilleri που παρουσιάζει μια λογοτεχνική αφήγηση της βιογραφίας του μεγάλου Σικελού δραματουργού, της πολυτάραχης και μαρτυρικής του οικογενειακής κατάστασης και ζωής, σε μικρά και χαριτωμένα κεφάλαια, τα οποία ακολουθούν χρονολογική σειρά και δεν έχουν καμιά επιστημονική απαίτηση. Πρόκειται, όπως σημειώνει ο συγγρ. στο τέλος του βιβλίου, για τη μεταγραφή μιας προφορικής του αφήγησης για τη ζωή του Λουίτζι Πιραντέλο, από μια οπτική γωνία περιορισμένη και εντελώς προσωπική. Η ιδέα του γεννήθηκε από μια σύντομη παρέμβασή του στο συνέδριο «Le parole del teatro» το 1996 στο Σαν Μινιάτο. Το βιβλίο, όπως ομολογεί ο ίδιος, δεν προορίζεται σε ακαδημαϊκούς, ιστορικούς και μελετητές του Πιραντέλο, αλλά στον κοινό αναγνώστη. Το σημείωμα αυτό ακολουθεί και μια πολύ περιορισμένη βιβλιογραφία. Σε τρία μέρη ζωγραφίζονται στιγμιότυπα ή μικρές σκηνές της βιογραφίας του, ξεκινώντας από την παιδική του ηλικία, τη ζωή του στη Σικελία, την οικογένειά του, τη θεατρική του σταδιοδρομία, την αναγνώριση κτλ.: εν γένει πράγματα αρκετά γνωστά. Ωστόσο το βιβλίο διαβάζεται ευχάριστα και δίνει μια εικόνα της πολυκύμαντης ζωής του Σικελού δραματουργού που καθρεφτίζεται εν πολλοίς και με αρκετές λεπτομέρειες και στη δραματολογία του, –στις βασανιστικές διαπροσωπικές σχέσεις των σκηνικών χαρακτήρων μεταξύ τους– αλλά και στην πεζογραφία του.

ΒΑΛΤΕΡ ΠΟΥΧΝΕΡ